

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: CZECH M.A.T. s.r.o.**, sídlem Bystřany, Teplická 313, IČ 27345688, zastoupeného Ing. Petrem Rosenkranzem, daňovým poradcem, sídlem v Bílině, ul. 5. května 213, **proti žalovanému: Odvolacímu finančnímu ředitelství**, Masarykova 31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 21.12.2011, č.j. 11535/11-1100-500331,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí původního žalovaného Finančního ředitelství v Ústí nad Labem (dále jen „původní žalovaný“) ze dne 21.12.2011, č.j. 11535/11-1100-500331, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti dodatečným platebním výměrům Finančního úřadu v Bílině (dále jen „správce daně“) ze dne 17.5.2011, č.j. 18539/11/211970505075 a č.j. 18537/11/211970505075, kterými byla žalobci dodatečně vyměřena daň silniční za rok 2008 ve výši 65 094,- Kč a penále ve výši 13 018,- Kč a daň silniční za rok 2009 ve výši 182 546,- Kč a penále ve výši 36 509,- Kč.

Dne 1.1.2013 vstoupil v účinnost zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o Finanční správě“), kterým byla zrušena všechna finanční ředitelství, včetně Finančního ředitelství v Ústí nad Labem. Podle ustanovení § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) ve spojení s ustanoveními § 5, § 7 písm. a), § 20 odst. 2 zákona o Finanční správě se

od 1.1.2013 místo původního žalovaného Finančního ředitelství v Ústí nad Labem stalo žalovaným Odvolací finanční ředitelství.

V žalobě žalobce konstatoval, že byl v kontrolovaných letech provozovatelem bazaru stavebních strojů a nákladních automobilů. Součástí jeho podnikatelské činnosti byl i nákup použitých stavebních strojů a nákladních automobilů jako zboží a jejich následný prodej zákazníkům. U části takto nakoupených strojů a nákladních automobilů pak byl žalobce dočasně zapsán v evidenci vozidel jako provozovatel, ačkoliv je fyzicky nikdy neprovozoval a to jen a pouze z toho důvodu, aby těmto strojům a vozidlům nebyla odebrána registrační značka, jelikož by se tím staly velmi obtížně prodejnými či zcela neprodejnými. Tyto stroje a automobily žalobce fakticky neprovozoval, protože byly umístěny na prodejní ploše a jedinými výjimkami, kdy tyto stroje a vozidla opouštěla předváděcí plochu, byl jejich transport do servisů nebo stanic technické kontroly. Žalobce poukázal na účel zákona o silniční dani č. 16/1993 Sb., o dani silniční (dále jen „zákon o silniční dani“), uvedený v důvodové zprávě k tomuto zákonu, jímž je zdanění užívání silniční a dálniční sítě tuzemskými i zahraničními dopravci za účelem zajištění finančních zdrojů na výstavbu a modernizace sítě veřejných pozemních komunikací. V rozporu s tímto účelem zákona je zdanění fakticky nepoužívaných vozidel žalobce. Ačkoliv bylo ustanovení § 1 zákona o dani silniční, které obsahovalo vymezení účelu zákona, zrušeno, je třeba se i nadále naplněním tohoto účelu zabývat. Žalovaný se omezil pouze na gramatický výklad zákona, aniž přistoupil k aplikaci dalších metod výkladu práva. Jazykový výklad ustanovení § 2 odst. 1 zákona o dani silniční je přitom v rozporu s účelem zákona, odstranění ustanovení § 1 zákona o dani silniční jistě neznamená, že by zákon neměl žádný účel. V této souvislosti odkázal žalobce na judikaturu vztahující se k výkladu právních předpisů, a to rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Afs 4/2008 a nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 666/02.

Původní žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí a odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Dále mimo jiné k námitce zdanění fakticky neprovozovaných vozidel uvedl, že prodej v autobazarech může probíhat jako komisní prodej, tj. vozidlo nemění vlastníka až do doby, kdy je prodáno novému majiteli – poplatníkem daně silniční je nadále původní vlastník zapsaný v technickém průkazu až do provedení změny nového majitele. V případě vozidel, které jsou autobazarem odkoupena, účetně vedena jako zboží a nejsou po tuto dobu používána k podnikání, je poplatníkem daně silniční vlastník zapsaný v technickém průkazu. Z hlediska předmětu daně silniční není relevantní, zda silniční vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny (od roku 2004 do roku 2008 nákladní vozidla nad 12 tun) určena k přepravě nákladů a registrovaná v České republice jsou používána k podnikání. V posuzovaném případě je zřejmé, že v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. a), b) zákona o silniční dani byl žalobce provozovatelem, popřípadě uživatelem předmětných vozidel. Tato vozidla byla předmětem daně silniční, protože se jednalo o vozidla s největší povolenou hmotností alespoň 12 tun (v roce 2009 nad 3,5 tuny). Podle ustanovení § 8 zákona o silniční dani vznikla žalobci daňová povinnost počínaje kalendářním měsícem, v němž splnil rozhodné skutečnosti uvedené v ustanovení § 2 odst. 1 zákona o silniční dani. Ke gramatickému výkladu zákona mimo jiné uvedl, že znění zákonného ustanovení nelze nahrazovat jakýmkoliv výkladem zákona, přičemž žalobcem uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu na danou věc nedopadá.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalobce a žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Soud si vyžádal u původního žalovaného spis a po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Mezi stranami je spornou právní otázka, zda podléhají dani silniční i vozidla spadající pod předmět daně silniční vymezený v ustanovení § 2 odst. 1 zákona o silniční dani, ačkoliv nebyla fakticky používána k jízdě po pozemních komunikacích.

Podle § 2 odst. 1 věta druhá zákona o silniční dani, ve znění účinném do 3.7.2008, bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání, jsou předmětem daně vozidla s největší povolenou hmotností alespoň 12 tun určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice.

Pro zdaňovací období roku 2009 a následující však došlo ke změně ustanovení § 2 odst. 1 věta druhá, neboť předmětem daně se stala vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny.

Podle § 4 odst. 1 zákona o dani silniční poplatníkem daně je fyzická nebo právnická osoba, která

a) je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu,

b) užívá vozidlo, v jehož technickém průkazu je zapsána jako provozovatel osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, anebo vozidlo, jehož provozovatel je odhlášen z registru vozidel.

Podle § 8 odst. 1 zákona o silniční dani u vozidel vzniká daňová povinnost počínaje kalendářním měsícem, v němž byly splněny rozhodné skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1. Poplatníci daně z těchto vozidel podávají daňové přiznání podle § 15 u místně příslušného správce daně.

Do dne 31.12.2002 obsahoval zákon o silniční dani i ustanovení § 1, které uvádělo, že účelem zákona je upravit daň silniční, kterou se zdaňuje užívání pozemních komunikací v České republice silničními vozidly. Toto ustanovení bylo zrušeno novelou č. 207/2002 Sb.

K posouzení okolností, že není vozidlo podléhající dani silniční fakticky používáno se vyjádřil již dříve Nejvyšší správní soud, včetně toho, jakého charakteru je ustanovení § 1 zákona o silniční dani, ve znění účinném do 31.12.2002.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18.5.2006, 2 Afs 101/2005, www.nssoud.cz, uvedl, že: „Ze skutečnosti, že silniční daní se zdaňuje užívání pozemních komunikací, podle

přesvědčení soudu nelze v projednávané věci dovodit, že když stěžovatel předmětné vozidlo neužíval, nemohla mu tato daň být vyměřena. Citované ustanovení (§ 1 – pozn. soudu) je totiž nutno vidět v celém kontextu zákona a ve vazbě na zákony další. V tomto směru Nejvyšší správní soud především připomíná, že původně plynul výnos této daně jako běžný daňový příjem do státního rozpočtu, od roku 2000 však již celý výnos této daně spadá do Státního fondu dopravní infrastruktury jako příjem určený na financování silnic, dálnic a jiných dopravních cest [§ 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury]. Jinak řečeno, jakkoliv silniční daň představuje daň majetkového typu, její smysl spočívá především ve vytvoření peněžních prostředků k financování dopravní infrastruktury, což platilo i v době před zřízením Státního fondu dopravní infrastruktury (viz citovaná důvodová zpráva k návrhu zákona o dani silniční). Takto je nutno vnímat smysl zdaňování prostřednictvím silniční daně, obsažený v citovaném ustanovení § 1. Výklad stěžovatele tento smysl podstatně překračuje a byl by reálně použitelný pouze tehdy, jestliže by tato daň byla koncipována zcela odlišným způsobem, a to v podstatě jako poplatek, což především znamená, že by muselo být zákonem přesně upraveno, jakým způsobem by byla dosažena určitá míra reciprocity mezi užíváním pozemních komunikací a mezi jejím zpoplatněním, což je typické např. pro dálniční poplatky nebo mýtné. Tento postup se však, jak již bylo zmíněno výše, pojmově vymyká principu zdanění. Ambice zákonodárce jdoucí v tomto směru tedy zjevně nelze vysledovat, a to žádnou z možných interpretačních metod aplikovaných zákonných ustanovení.“

Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31.7.2008, 7 Afs 64/2008, www.nssoud.cz, uvedl, že: „Pro vznik a trvání daňové povinnosti k dani silniční u vozidel s největší povolenou hmotností alespoň 12 tun, určených výlučně k přepravě nákladů a registrovaných v České republice, je irelevantní, zda jde o vozidla „určená k podnikání“ nebo o vozidla „používaná k podnikání“; tato vozidla jsou předmětem daně silniční vždy (§ 2 odst. 1 věta druhá zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční)... Rozhodnou skutečností není okolnost, pokud poplatník daně sám fakticky neprovozuje dotčené vozidlo v průběhu zdaňovacího období, např. pro technickou závadu, resp. dočasnou nezpůsobilost k provozu.“

Soud nad rámec shora uvedené argumentace Nejvyššího správního soudu poznamenává, že dle důvodové zprávy k novele č. 207/2002 Sb. (tisk č. 1067, 2001, třetí volební období Poslanecké sněmovny), byla příčinou této novely zákona o silniční dani povinnost implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 1999/62/ES, o výběru poplatků za užívání určitých pozemních komunikací těžkými nákladními vozidly. Tato směrnice upravuje zdanění vozidel, mýtné a poplatky za užívání. Zatímco mýtné a poplatky za užívání se vztahují přímo k užívání určitého typu pozemních komunikací [srov. odst. 17 preambule, čl. 2 písm. b), c) a čl. 7], zdanění vozidel je upraveno samostatně a jeho vyměření a vybírání stanovuje každý stát samostatně (srov. čl. 3 a čl. 4). Z uvedeného tak vyplývá, že ani směrnice č. 1999/62/ES nebrání nijak tomu, aby byla vozidla, kterými jsou motorové vozidla nebo jízdní soupravy, které jsou určeny výlučně k přepravě zboží a jejichž celková hmotnost činí nejméně 12 tun [viz čl. 2 písm. d)] zdaněna podle kritérií, které stanoví národní zákonodárce, jako se tomu stalo v případě silničního zákona. Shora uvedenou argumentaci lze tedy uzavřít, že není pochyb o tom, že i v případě, že vozidla naplňující kritéria ustanovení § 2 odst. 1 věty druhé silničního zákona nejsou fakticky používána k určenému účelu, a to k přepravě nákladu nebo nejsou dokonce vůbec používána, jako tomu bylo v daném případě, jsou předmětem silniční daně. Ve věci je tak nutno uvést, že silniční daň není poplatkem za užívání pozemních komunikací a tak její vyměření nemá souvislosti s jejich užíváním.

Účelem zákona o silniční dani je získání prostředků na vytvoření a obnovu dopravní infrastruktury, a proto je možno zdanit silniční daní i vozidla dopravní infrastrukturu fakticky nepoužívající, pokud jsou naplněny další zákonné podmínky.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 5. března 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová